

Determining the components affecting the selection of images in video archives News of the Islamic Republic of Iran Broadcasting Organization

Ghanbar Ahmadi¹ | Farideh Osareh² | Mohsen Hajzinoledini³

Abstract:

Purpose: To investigate the factors affecting the selection and retrieval of images in news networks for faster and more accurate retrieval of images in the News Archive of the Islamic Republic of Iran Broadcasting.

Methodology & Design Research: The research method is documentary and library research and data is collected and analyzed from archival and library sources.

Conclusion and Findings: In order to prevent pollution and information loss in retrieving news images, it is necessary that every video archive has a written policy. The image selection working group should be formed and images should be selected based on the criteria set in the policy. Important criteria for selecting news images are: user needs, content value, fundamental programming value, re-programming value, and historical value. As the updating and quick response is so important for news archives, periodic evaluation (at least once every two years) is needed and weeding, replacement, and updating should be carried out on a regular basis. Also, ongoing assessment of the needs and the views of the user group is a must.

Keywords:

Collectivization; Image selection; News networks; Images in Video News Archives; Optimal data recovery; Islamic Republic of Iran Broadcasting Organization

Citation:

Ahmadi, G., Osareh, F., Haji zeinolabedini, M. (2020). Determining the components affecting the selection of images in video archives News of the Islamic Republic of Iran Broadcasting Organization. *Ganjine-ye Asnad*, 30(1), 144-165. (In Persian)

**GANJINE-YE
ASNAD**
Historical Research &
Archival Studies Quarterly

1. PhD Student of Information Science and Knowledge Studies, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, I. R. Iran, (Corresponding Author)
ahmadi196@chmail.ir

2. Professor, Department of Information Science and Knowledge Studies, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, I. R. Iran
osareh.f@gmail.com

3. Assistant Professor, Department of Information Science and Knowledge Studies, Shahid Beheshti University, Tehran, I. R. Iran
zabedini@gmail.com

Copyright © 2020, NLAI (National Library & Archives of I. R. Iran). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International, which permits others to download this work, share it with others and adapt the material for any purpose.

Ganjine-Ye Asnad

«117»

Peer-reviewed Journal | National Library & Archives of I. R. Iran, Archival Research Institute

ISSN: 1023-3652 | E-ISSN: 2538-2268

Digital Object Identifier(DOI): 10.22034/ganj.2020.2415

Indexed by Google Scholar, Researchgate, ISC, SID & Iran Journal | <http://ganjineh.nlai.ir>

Vol. 30, No. 1, Spring 2020 | pp: 144 - 165 (20) | Received: 5, Oct. 2019 | Accepted: 19, Mar. 2020

Archival studies

تعیین مؤلفه‌های مؤثر بر انتخاب تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر در سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

قنبر احمدی^۱ | فریده عصاره^۲ | محسن حاجی زین العابدینی^۳

فصلنامه تحقیقات تاریخی
و مطالعات آرشیوی

چکیده:

هدف: تعیین مؤلفه‌های مؤثر بر انتخاب و بازیابی تصاویر در شبکه‌های خبری به منظور بازیابی سریع‌تر و دقیق‌تر تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر در سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران. روش / رویکرد پژوهش: روش پژوهش اسنادی و کتابخانه‌ای است و داده‌ها از منابع آرشیوی و کتابخانه‌ای گردآوری و تحلیل شده‌اند.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: برای پیشگیری از آلودگی و از دست رفتن تصاویرهای خبری، آرشیو تصویری حتما باید خط‌مشی مدون داشته باشد و کارگروه‌گزینش تصاویر بر اساس همین خط‌مشی تشکیل شود و بر اساس معیارهای آن عمل کند. معیارهای مهم عبارتند از نیاز کاربران، ارزش محتوا، ارزش برنامه‌سازی بنیادی، ارزش برنامه‌سازی مجدد، و ارزش تاریخی. چون موضوع روزآمدی و پاسخگویی سریع آرشیوهای خبری بسیار اهمیت دارد، لازم است حداقل هر دو سال یکبار تصاویر گردآمده ارزیابی و در صورت نیاز و جین، جایگزین و روزآمد شود. نیاز سنجی و نظرسنجی مستمر از کاربران سامانه نیز بسیار اهمیت دارد.

کلیدواژه‌ها:

مجموعه‌سازی؛ انتخاب تصاویر؛ شبکه‌های خبری؛ آرشیوهای تصویری خبر؛ بازیابی بهینه اطلاعات؛ سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران.

استناد:

احمدی، قنبر، عصاره، فریده، حاجی‌زین‌العابدینی، محسن. (۱۳۹۹). تعیین مؤلفه‌های مؤثر بر انتخاب تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر در سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران. *گنجینه اسناد*، ۳۰(۱)، ۱۴۴-۱۶۵.

۱. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران، (نویسنده مسئول)
ahmadi196@chmail.ir
۲. استاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
osareh.f@gmail.com
۳. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
zabedini@gmail.com

گنجینه اسناد

«۱۱۷»

فصلنامه علمی | سازمان اسناد و کتابخانه ملی ج.ا.ایران - پژوهشکده اسناد

شاپا (چاپی): ۱۰۲۳-۳۶۵۲ | شاپا (الکترونیکی): ۲۵۳۸-۲۲۶۸

شناسانه برنمود رقمی (DOI): ۱۰.۲۲۰۳۴/ganj.۲۰۲۰.۲۴۱۵

نمایه در Google Scholar, Researchgate, SID, ISC و ایران ژورنال | <http://ganjineh.nlai.ir>

سال ۳۰، دفتر ۱، بهار ۱۳۹۹ | صص: ۱۴۴-۱۶۵ (۲۰)

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۷/۱۳ | تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۲/۲۹

مطالعات آرشیوی

مقدمه و بیان موضوع

امروزه پیشرفت سریع فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی سبب استفاده روزافزون از منابع دیداری شده‌است و زندگی در عصر فرادیداری سبب شده‌است تا ابزارها و تجهیزات جدید حجم زیادی از اطلاعات و تصاویر را منتقل کنند (میلز^۱، ۲۰۱۱). به همین علت آرشیوهای تصویری^۲ خبر اهمیت بیشتری می‌یابند؛ بنابراین شیوه‌ها و فنونی مناسب نیاز است تا تصاویر ذخیره‌شده در آرشیوها در کمترین زمان ممکن بازیابی شوند.

انواعی متنوع از تصاویر در شبکه‌های خبری تولید و ذخیره می‌شود و همواره این سؤال را به ذهن متبادر می‌کند که چگونه می‌توان تصاویر موردنیاز را در اسرع وقت به صورت مطلوب بازیابی کرد. گسترش حجم تصاویر، نیاز به راه‌های دستیابی مطلوب‌تر و کارآمدتر به آن‌ها را نیز افزایش داده‌است (کوالسکی و میبوری^۳، ۲۰۰۲).

باتوجه به پیشرفت دانش بشری و به‌وجود آمدن نسل جدیدی از رسانه‌ها، رقابت بین شبکه‌ها و اهمیت سرعت، دقت و صحت به‌عنوان شعار اصلی شبکه‌های خبری، و ضرورت اقناع مخاطب، بازنگری روش‌های مدیریت منابع اطلاعاتی و آرشیوی در شبکه‌های خبری ضرورتی انکارناپذیر است.

در جهان امروز اهمیت و جایگاه رسانه‌ها، به‌ویژه شبکه‌های خبری، بر هیچ‌کس پوشیده نیست. رسانه‌ها چنان در تاروپود زندگی افراد رخنه کرده‌اند که زندگی بشر امروزی کاملاً به آن‌ها وابسته است. بسیاری از مردم با استفاده از رسانه‌ها با دنیای پیرامون خود ارتباط برقرار می‌کنند و به زندگی خود معنا می‌دهند.

در سال‌های اخیر به‌علت توسعه شبکه‌های خبری گوناگون و رقابت بین آن‌ها و توسعه فناوری‌های دیجیتال، انتشار تصاویر خبری رشدی بی‌سابقه یافته‌است. وایلم فلوسر^۴ (۲۰۰۰) این ایده را مطرح کرده‌است که رسانه‌های نوین سبب انقلاب تصویری شده‌اند و روند فزاینده تصاویر دیجیتال به تغییر رویکردهای رسانه‌ای تبدیل شده‌است. باتوجه به گوناگونی روزآمد تصاویر دریافتی از شبکه‌های مختلف خبری، انتخاب و ذخیره مطلوب تصاویر ضروری است تا بتوان در کمترین زمان ممکن تصاویر ذخیره‌شده را برای بازتولید دیگر برنامه‌ها و پوشش خبری بازیابی کرد.

امروزه به‌علت افزایش قدرت پردازش رایانه‌ها و دسترسی نامحدود به وسایل ذخیره‌سازی این امکان فراهم شده‌است که حجم زیادی از تصاویر براساس مفاهیم و واژگان نمایه‌سازی در پایگاه‌های اطلاعاتی ذخیره شوند و چون کاربران برای جست‌وجوی مفاهیم از واژگان خود استفاده می‌کنند، افراد متصدی ذخیره تصاویر خبری نیز بهتر است تا برای بازیابی بهتر این تصاویر، زبانی مشترک با کاربران داشته باشند.

1. Mills

۲. در تمامی منابع آموزشی مرکز آموزش سازمان صداوسیما برای مشاغل خبری و تلویزیونی از اصطلاح تصویر استفاده شده‌است؛ به همین علت در این پژوهش از اصطلاحات دیگر از جمله ویدئو و فیلم صرف‌نظر می‌شود. برخی از مهم‌ترین این منابع عبارت‌اند از: روزنامه‌نگاری برای تصویر، ده گام برای تولید یک گزارش خبری، تصویر در خبر، خلاقیت در تولید خبر تلویزیونی و دیگر منابع آموزشی که در پیوند زیر در دسترس است:

http://iriboffice.ir/tc/MO_GAL/f120

3. Kowalsky & Maybury

4. Vilém flusser

بازیابی تعداد زیادی تصویر از آرشیوهای تصویری خبر موضوعی چالش‌برانگیز است. اگر کاربر بداند که در پی چه نوعی از اطلاعات تصویری است - مثلاً عنوان یا پدیدآوری خاص - ممکن است موضوع مورد نیاز خود را بیابد؛ ولی مشکل اینجاست که همه تصاویر خبری داخلی و برخی تصاویر خبری خارجی، عنوان یا شناسنامه مشخصی ندارند. در رسانه‌هایی که برای مدخل‌های تصویری شناسنامه تهیه شده است (همانند شکل ۱)، بازیابی اطلاعات خبری سریع‌تر و دقیق‌تر انجام می‌شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود برای دسترسی آسان‌تر به تصویر مدخل شکل ۱ دست‌کم ۸ نمایه تعریف شده است.

شکل ۱

شناسنامه مدخلی تصویری از خبرگزاری
آسوشیپرس

تصاویر را در آرشیوهای تصویری خبر مشکل کرده است. کاربر ممکن است در پی تصاویر مربوط به موضوع، دوره زمانی، سبک یا مفهومی خاصی باشد ولی نتواند تصاویر مدنظر خود را با این ویژگی‌ها بیابد؛ چون پیوندی مناسبی بین تصاویر ذخیره شده و متون پشتیبانی‌کننده شناسایی تصویر برقرار نشده است (رابرتس^۱، ۲۰۰۱).

باتوجه به چالش‌های ذکر شده، مهم‌ترین موضوع این پژوهش شناسایی و تحلیل مؤلفه‌هایی است که بر انتخاب و در پی آن بازیابی تصاویر در شبکه‌های خبری نقشی مهم دارند. به نظر می‌رسد که با شناسایی این مؤلفه‌ها و انتخاب درست تصاویر در مرحله ذخیره‌سازی می‌توان برنامه‌ریزی مناسبی برای بهینه‌سازی نظام‌های بازیابی تصاویر در شبکه‌های خبری - که عامل سرعت در آن‌ها خیلی مهم است - به وجود آورد.

1. Roberts

پیشینه پژوهش

با وجود اهمیت انتخاب تصاویر در شبکه‌های خبری، تحقیقات محدودی در این باره انجام شده است. پژوهش اصنافی (۱۳۹۰) با عنوان «بررسی قابلیت‌های یونی مارک و مارک ایران برای مدیریت منابع آرشیوی به منظور ارائه الگویی برای یک نرم‌افزار آرشیوی بهینه...» نشان داد که یونی مارک و مارک ایران پشتیبانی از مواد آرشیوی و پیروی از قوانین سلسله‌مراتبی حوزه آرشیو را در دستور کار خود قرار نداده‌اند و بیشتر توجه خود را به مواد کتابخانه‌ای معطوف داشته‌اند. قدیمی (۱۳۹۰) با «بررسی وضعیت نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی منابع دیداری-شنیداری و کارایی آن از دیدگاه کاربران» به این نتیجه رسید که آشنایی بیش از نیمی از نمایه‌سازان و چکیده‌نویسان با اصول نمایه‌سازی در حد مطلوب و بیشتر از اصول چکیده‌نویسی است. پژوهش احمدی زاویه، رضایی شریف‌آبادی و زارعی (۱۳۹۲) نشان داد که از دید کاربران میزان کارایی فیله‌های موضوعی در حد متوسط است و تلاش‌هایی باید در این زمینه انجام شود تا این فیله‌ها یکپارچه و روزآمد شوند و ارتقا یابند. پژوهش زارعی و خداداد شهری (۱۳۹۳) نشان داد که عواملی مثل کمبود اعتبارات مالی و نیروی انسانی متخصص و کارآمد، تدوین نشدن راهبردهای مشخص، حجم بسیار زیاد منابع، و نبود زیرساخت‌های تجهیزاتی و فناورانه سبب شده است تا موانعی در مسیر رقمی‌سازی آرشیوها ایجاد شود. وفایی (۱۳۹۳) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که میزان آشنایی آرشیویست‌ها با قواعد توصیف و دسترسی به منبع (آر.دی.ای.) پایین‌تر از حد متوسط است. پژوهش بهارلو (۱۳۹۵) بهره‌گیری از استانداردهای نوین را گامی مهم برای ایجاد دسترسی جهانی به آرشیو دانست. پژوهش عصاره، توکلی زاده، بیگدلی و قضاوی (۱۳۹۷) نشان داد که بین فیله‌های کلیدواژه عنوان و کلیدواژه نویسندگان شباهت زیادی وجود دارد. کیم و جین^۱ (۲۰۰۴) در پژوهشی با «بررسی استخراج اطلاعات متنی از تصاویر» به این نتیجه رسیده‌اند که تغییرات متن به دلیل تفاوت در اندازه، سبک، جهت‌گیری و تراز، و همچنین وضوح رنگ‌ها و تضاد درون تصویر و پس‌زمینه‌های پیچیده، مشکل بسیار زیادی را برای انتخاب و استخراج خودکار متن ایجاد می‌کند. وادیول، سورال و ماجومدر^۲ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان «بازیابی تصویر از وب با استفاده از ویژگی‌ها» به این نتیجه رسیده‌اند که نتایج بازیابی تصاویر با استفاده از پیشنهاد نویسندگان دقت بیشتری دارد و روش الحاقی پیشنهادی آن‌ها در مقایسه با فنون بازیابی مفهوم‌محور و محتوامحور نتایج بهتری دارد. دنگ^۳ و دیگران (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان «نمایه‌سازی معنایی سلسله‌مراتبی برای بازیابی تصاویر در مجموعه‌های بزرگ» به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از روابط سلسله‌مراتبی دقت بازیابی تصاویر را به صورت چشمگیری افزایش می‌دهد. پژوهش بوت و مشرام^۴ (۲۰۱۴) با عنوان

1. kim & Jain.
2. Vadivel, Sural & Majumdar
3. Deng
4. Bhute & Meshram

بررسی اجمالی روش‌های مبتنی بر متن برای انتخاب، نمایه‌سازی و بازیابی تصاویر نشان داد که طراحی یک نظام استخراج متن هنوز با مشکلاتی روبه‌روست و استخراج متن از تصاویر پیچیده است. پژوهش پنگ، جو، وانگ، فنگ^۱ (۲۰۱۶) نشان داد که برای افزایش کیفیت بازیابی تصاویر، الگویی ترکیبی برای استفاده از داده‌های متنی و تصویری لازم است و تجربیات نشان داده‌است که الگوی ترکیبی، کیفیت بازیابی تصاویر را به‌طور چشمگیری افزایش می‌دهد. فرانگانیلو^۲ (۲۰۱۸) در پژوهشی تصاویر خبری را دارای ارزش پایدار دانسته و بر حفظ آن‌ها تأکید کرده‌است. نتایج این پژوهش نشان داد که حدود ۷۰ درصد از تصاویر ذخیره‌شده راکد هرگز دوباره دیده نشده‌اند؛ بنابراین انتخاب درست تصاویر می‌تواند در استفاده مجدد از آن‌ها تأثیرگذار باشد. پژوهش رینگل و وودال^۳ (۲۰۱۹) نیز نشان داد که بیشتر رسانه‌های خبری هیچ استراتژی‌ای برای انتخاب، حفظ و اشاعه تصاویر ندارند و هیچ آرشیوی به‌درستی نتوانسته‌است رکوردی جامع از آنچه را که تولید می‌کند، ذخیره کند. نتایج پژوهش ادواردز^۴ (۲۰۱۹) نشان داد که برای شناسایی و اولویت‌بندی انتخاب و ذخیره تصاویر در آرشیوها ایجاد استراتژی ضروری است.

گزینش تصاویر و شیوه دستیابی به آن‌ها بخشی مهم از استراتژی و برنامه گردش کار آرشیوها در شبکه‌های خبری است؛ بنابراین ذخیره دائمی تصاویر در آرشیوها در درجه نخست به سازمان مادر و الزامات قانونی آن بستگی دارد. روزانه انواع بسیار زیادی از تصاویر در آرشیوهای خبری دریافت می‌شوند که تکراری‌اند؛ بنابراین آرشیوها باید سازوکاری در اختیار داشته باشند تا بتوانند به‌صورت خودکار تصاویر تکراری را حذف کنند. بخش‌های دریافت، ادغام و ذخیره، فرایندهای جزئیات مربوط به مکان و ذخیره داده‌های آرشیو شده را نشان می‌دهند و میزان دستیابی و سطح خدمات را برای تصاویر مشخص می‌کنند تا اطمینان حاصل شود که در صورت نیاز به تصاویر در زمان‌بندی مشخص می‌توان به آن‌ها دست یافت. مدیریت داده‌ها نیز به فرایند انتخاب، دسترسی به منابع آرشیوی و مراحل ذخیره‌سازی تصاویر و سازوکارهای امنیتی برای اطمینان از حفاظت از منابع آرشیوی اختصاص دارد.

روش پژوهش

روش پژوهش اسنادی و کتابخانه‌ای است و داده‌ها از منابع آرشیوی و کتابخانه‌ای گردآوری و تحلیل شده‌اند.

1. Peng, Zhou, Wang & Fang
2. Franganillo
3. Ringel & Woodall
4. Edwards

انتخاب تصاویر نخستین گام در آرشیوهای تصویری خبر

سالانه میلیون‌ها تصاویر دیجیتال ثبت و نشر می‌شود؛ این حجم از تصاویر سرسام‌آور

است. باین‌حال، به‌دلیل فناوری ارزان‌قیمت ذخیره‌تصاویر، موضوع اصلی در دنیای دیجیتال امروز، ذخیره‌تصاویر نیست؛ بلکه مدیریت، انتخاب درست، بازیابی و دسترسی به این اطلاعات است. بنابراین با توجه به هزینه زیاد دریافت و گردآوری تصاویر خبری، انتخاب نامناسب آن‌ها موجب به‌هدر رفتن سرمایه‌های مادی و انسانی می‌شود؛ بدین‌منظور نظام‌مند کردن این روند برای اشاعه سریع، دقیق و جامع امری ضروری است تا بتوان از نظر زمانی، نیروی انسانی، هزینه و... صرفه‌جویی کرد و خروجی مناسبی را برای مخاطب عرضه کرد. انتخاب تصویر از مهم‌ترین وظایف آرشیوهای تصویری خبر محسوب می‌شود. در واقع کیفیت بسیاری از خدمات آرشیوهای تصویری خبر به انتخاب درست و صحیح تصاویر بستگی دارد. از عمده‌ترین دلایل حساسیت و اهمیت موضوع انتخاب تصاویر در فرایند مجموعه‌سازی آرشیوها به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

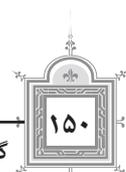
۱. با انتخاب درست تصاویر، عرضه خدمات مناسب به استفاده‌کنندگان تضمین می‌شود.

۲. در زمینه‌های گوناگون، تصاویر گوناگونی دریافت می‌شود که امکان ذخیره همه آن‌ها در آرشیوها وجود ندارد.

۳. بودجه آرشیوها به قدری محدود است که نه تنها توان آرشیو کردن تمامی تصاویر دریافتی وجود ندارد، بلکه سازمان‌دهی و حفاظت و نگهداری از تصاویر نیز مشکل‌آفرین است.

۴. برای انتخاب و تدوین تصاویر در آرشیو شبکه‌های خبری به تجهیزاتی از جمله دستگاه کامل تدوین و مونتاژ تصاویر نیاز است که هزینه‌بر است.

با توجه به دلایل ذکر شده، آرشیوهای تصویری خبر ناچارند تا از میان انبوه تصاویر دریافت شده، مناسب‌ترین آن‌ها را مطابق با معیارهای مدنظر از جمله نیاز کاربران، ارزش برنامه‌سازی مجدد یا ارزش تاریخی تصاویر انتخاب کنند تا بتوانند از امکانات محدود به بهترین نحو ممکن استفاده کنند. از یک سو آرشیویست‌ها به دنبال آن‌اند تا دریابند که چگونه با انتخاب بهترین قسمت تصاویر می‌توانند گام‌های مثبتی را در این زمینه بردارند و از سوی دیگر، شبکه‌های خبری با داشتن کاربران و مخاطبان خاص خود بر آن‌اند تا دریابند که چگونه می‌توانند با انتخاب و استفاده از بهترین تصاویر، به بیشترین کارایی در سازمان دست یابند؛ نکته‌ای که در علم اقتصاد از آن به‌عنوان «هزینه-کارایی» یاد می‌شود (تفاضل بین هزینه و میزان دسترسی به اهداف). با وجود این چه هدف «هزینه-منفعت» باشد و چه «هزینه-کارایی» باشد، در آرشیوهای تصویری خبر انتخاب تصاویر مناسب از عمده‌ترین روش‌های چاره‌اندیشی برای دسترسی به اهداف سازمانی است.

در هر نظام بازبایی اطلاعات گزینش موادی که باید ذخیره شوند مهم‌ترین کارکرد آن نظام است. هدف نظام هرچه که باشد، اگر محتوای موضوعی لازم را برای برآوردن نیازهای مراجعان مدنظر نداشته باشد، به‌حداکثر رساندن عملیات دیگر کارکردها، به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند عملکرد نظام را بهبود بخشد.

بنابراین اهمیت انتخاب درست تصاویر در شبکه‌های خبری را به‌سختی می‌توان نادیده گرفت. با مشخص شدن اهمیت روزافزون ماهیت تصاویر، توجه به خط‌مشی انتخاب تصاویر نیز به همین میزان اهمیت دارد. خط‌مشی انتخاب تصاویر عبارت است از هر قانون، قاعده، مقررات یا عملیاتی (مکتوب یا غیرمکتوب) که خلق، فراهم‌آوری، سازمان‌دهی، اشاعه یا ارزیابی تصاویر را تحت تأثیر قرار دهد (برگر، ۱۹۹۳). شکل ۲ تصاویر یک صفحه از ۴ صفحه تصاویر دریافتی درباره نفت‌کش توقیف‌شده انگلیسی در تنگه هرمز در یک روز است. از این دست کم هشتاد تصویر دریافتی، مهم‌ترین آن‌ها باید انتخاب و ذخیره‌سازی شود.

1. Burger

شکل ۲

یک صفحه از ۴ صفحه تصویر دریافتی درباره نفت‌کش توقیف‌شده انگلیسی در تنگه هرمز (۱۳۹۸/۰۴/۲۹)

چارچوب علمی‌گزینش تصاویر

گزینش، فرایند فکری شناسایی مواد مناسب و مفید از میان انبوه مواد موجود است و بر معیارهای مدون و یا ضمنی مبتنی است و معمولاً آن را کارکنان حرفه‌ای انجام می‌دهند. اجزاء تشکیل‌دهنده گزینش تصاویر به‌طور کلی عبارت‌اند از:

الف. «خط‌مشی» گزینش و انتخاب تصاویر: خط‌مشی سندی رسمی است و شامل مبانی فکری مستدل گزینش است. در خط‌مشی انواع مواد و پیشینه‌هایی که باید و نباید انتخاب شوند، همراه با دلایل چنین تصمیم‌هایی می‌آیند.

ب. «فرایند گزینش و انتخاب تصاویر»: شامل پیاده‌سازی عملی سیاست گزینش با استفاده از منابع انسانی و اطلاعاتی برای شناسایی و داوری مواد بالقوه مفید است.

ج. «بازخورد»: سازوکاری در نظام گزینش برای بهینه‌سازی کارایی فرایند انتخاب تصاویر است. هدف از آن به‌طور مستمر نظارت و بالابردن سطح مجموعه است تا انتظارات کاربران برآورده شود و نیازهای آن‌ها پاسخ داده شود. استفاده از نظرات دیگران بر مبنایی یک‌دست و مستمر می‌تواند سازوکاری مؤثر باشد و سودمندی و ربط تصاویر را به حداکثر برساند. پژوهش‌پیمایشی درباره کاربران و بررسی‌های کاربری روش‌هایی است که به کمک آن می‌توان اطلاعات بازخوردی ارزشمندی را برای انتخاب تصاویر مناسب به‌دست آورد (پائو، ۱۳۷۹).

د. «بازفون اطلاعات در آرشیوهای تصویری خبر»: فرایند دومرحله‌ای تحلیل محتوا و گزینش اصطلاح به بازنمون اطلاعات مشهور است؛ به عبارت دیگر به جنبه‌هایی از بازیابی اطلاعات، بازنمون اطلاعات می‌گویند که در آن تصاویر انتخاب‌شده با مجموعه‌ای از برچسب‌ها یا جایگزین‌هایی نظیر فهرست‌برداشت‌ها، چکیده‌ها یا اصطلاح‌های نمایه‌ای بازنموده می‌شود.

فهرست‌برداشت‌های (شات‌لیست‌های) تصاویر، بازنمون کوتاه و دقیق محتوای تصاویر است که ترجیحاً بر مبنای برداشت کلی، تجربه ذهنی، و دانش بازیاب‌کننده استخراج می‌شود. هدف اصلی فهرست‌برداشت‌ها یافتن عنوان یا موضوع اصلی تصویر برای شناسایی و ذخیره آن است. فشردگی و گویایی، دو مفهوم کلیدی در شات‌لیست‌کردن تصاویر است که بازیاب‌کننده تصویر به شیوه‌ای روشن، موجز، و دقیق آن‌ها را استخراج و ثبت می‌کند. شات‌لیست‌ها علاوه بر آگاهی‌رسانی جاری و پرهیز از تلاش مکرر، از موازی‌کاری نیز جلوگیری می‌کنند. هدف‌های نظام گزینش و انتخاب تصاویر باید راهنمای فرایند شناسایی و تهیه بهترین و مناسب‌ترین تصاویر در دسترس باشد.

بنابراین سیاست انتخاب و گزینش تصاویر شرحی ابتکاری و تلاشی هدفدار است؛

1. Policy Statement

2. Shot List

یعنی بیان اصولی است که تصمیم‌های مربوط به انتخاب تصاویر باید براساس آن گرفته شود. ازسوی دیگر، این سیاست درعمل در معرض تغییر و تفسیر افراد قرار دارد؛ بنابراین فرایند گزینش و انتخاب تصاویر روندی مبهم است. کیفیت و ارزش عواملی است که به‌شکلی ذهنی و انتزاعی معین می‌شود. حتی دو نفر با درجه دقت مشابه در کار داور، نمی‌توانند انتخاب تصاویر را به‌طور یکدست انجام دهند؛ پس خبرگی موضوعی عامل کمک‌کننده مفیدی در انتخاب تصاویر است. آشنایی با اصطلاحات خاص یک زمینه نیز می‌تواند مفید واقع شود و افرادی که دارای اطلاعات موضوعی‌اند، در شناسایی تصاویر مناسب ثابت‌قدم‌ترند.

سیاست‌های انتخاب تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر

انتخاب تصاویر عبارت است از فرایندها و مسئولیت‌هایی که طی آن مجموعه آرشیو براساس طرح و خط‌مشی معین تهیه می‌شود و با انجام‌دادن روندها و فرایندها این مجموعه به‌صورتی پویا، کارآمد و روزآمد حفظ و نگهداری می‌شود تا امکان دستیابی کاربران به آن فراهم شود. هرچند در ابتدا ممکن است این فرایند به‌صورتی ساده تعبیر شود، ولی با تغییر و تحولات جدید چه از نظر توسعه فناوری، و چه از نظر جامعه‌شناسی و مشکلات اقتصادی، مجموعه‌سازی فرایندی پیچیده و چندبعدی شده‌است که به شناخت چندجانبه نیاز دارد (علوم، ۱۳۷۶).

برای انتخاب تصاویر، هر آرشیوی باید دارای هدفی ازپیش‌تعیین‌شده باشد. با توجه به محدودیت‌های شدید مالی که امروزه گریبان‌گیر همه آرشیوهاست و نیز حجم زیاد تصاویر دریافتی که آرشیوکردن تمامی آن‌ها امکان‌پذیر نیست، لازم است تا آرشیوها براساس اولویت‌بندی‌ها و خط‌مشی‌ها و روش‌های ازپیش‌تعیین‌شده درصدد انتخاب تصاویر باشند. در واقع سیاست‌گذاری انتخاب تصاویر متضمن حداکثر استفاده از تصاویر انتخاب‌شده و محدود موجود و حداکثر منافع ممکن است. در حال حاضر معمولاً در آرشیوهای تصویری خبر، تصاویری که دارای دست‌کم یکی از ارزش‌های زیر باشند، آرشیو می‌شوند:

۱. تصاویری که ارزش برنامه‌سازی مجدد را داشته باشند؛ یعنی تصاویری باشند که در هر زمان بتوان روی آن‌ها نقد و بررسی انجام داد و برنامه‌ای جدید ساخت.
۲. تصاویری که ارزش تاریخی دارند. برای نمونه تمامی بیانات حضرت امام خمینی (ره)، علاوه بر ارزش برنامه‌سازی مجدد و پخش مجدد، در حال حاضر نیز دارای ارزش تاریخی است.
۳. تصاویری که ارزش پخش مجدد داشته باشند. روزانه تصاویر زیادی دریافت

می شوند که تصاویر خبر روزند و به اصطلاح تاریخ مصرف دارند و بعد از آن تاریخ دیگر ارزش پخش مجدد ندارند؛ مانند گزارش های مردمی و تحلیل های روز و... (احمدی، ۱۳۸۲).

عوامل مهم در انتخاب تصاویر عبارت اند از: ۱. اهمیت تصاویر؛ ۲. کیفیت تصاویر؛ ۳. شات تصاویر، مثلاً اگر تصویر مدنظر تصویر شخصیت است، تکشات (شات بسته) دارد یا خیر.

اگر تصاویر شخصیت های مختلف داخلی و خارجی به صورت تکشات یا شات بسته باشند، در بیشتر مواقع می توانند مجدداً استفاده شوند. تصویر شماره ۱ تکشات (شات بسته) ظریف، وزیر امور خارجه را نشان می دهد.

تصویر ۱

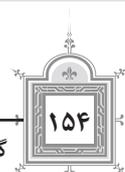
تکشات (شات بسته) ظریف،
وزیر امور خارجه

در دیدارهای مقامات مختلف، دوشات تصاویر (تصویری که هر دو شخصیت در آن وجود داشته باشند) نیز ضروری است. تصویر شماره ۲ دوشات ایستاده وزیر امور خارجه کره شمالی با ظریف و دوشات نشسته بشار اسد، رئیس جمهور سوریه با ظریف را نشان می دهد.

تصویر ۲

دوشات وزیر امور خارجه کره شمالی
و رئیس جمهور سوریه با ظریف

همه این نکات، در انتخاب تصاویر باید مدنظر باشد؛ چون از عوامل مهم انتخاب تصاویر در آرشیوهای تصویری خبرند.

کارگروه انتخاب تصاویر

کارگروه انتخاب تصاویر متشکل از افرادی است که انتخاب تصاویر را با توجه به راهبردهای آرشیو و نیاز استفاده‌کنندگان برعهده دارند. دلایل اصلی تشکیل کارگروه انتخاب تصاویر عبارت‌اند از:

۱. انتخاب تصاویر نیازمند تخصص‌های گوناگونی است که در یک فرد وجود ندارد. برای نمونه برای ذخیره و بازیابی آسان تصاویر پزشکی، موقع انتخاب و شناسایی این نوع تصاویر به متخصص موضوعی نیاز است.
۲. مشورت در انتخاب تصاویر همواره به بهترین انتخاب ممکن منجر می‌شود.
۳. با توجه به محدودیت موجود در تهیه تصاویر و هزینه‌های زیاد، نمایندگان گروه‌های ذی‌نفع به علت داشتن تخصص ویژه و تسلط بر تصاویر، امکانات محدود را به اولویت بهتری اختصاص خواهند داد.
۴. از آنجاکه تصاویر شخصیت‌های مختلف داخلی و خارجی بیشترین تصاویر دریافت‌شده در شبکه‌های خبری را تشکیل می‌دهند و چون بیشتر تصاویر داخلی و برخی تصاویر خارجی دریافت‌شده بدون برچسب عنوان، موضوع و شناسنامه هستند و همه این شخصیت‌ها را یک فرد نمی‌شناسد، تهیه‌کنندگان خبری و تحریریه خبر نیز می‌توانند در شناسایی دقیق تصاویر نقشی مهم داشته باشند.

سازمان‌دهی تصاویر برای بازیابی

برای این‌که آرشیوهای تصویری خبر مفید واقع شوند، تصاویر باید با توجه به مفاهیم و واژگان نمایه‌سازی شوند. کسانی که متصدی پایگاه‌های تصاویر در آرشیوها هستند و کاربران این پایگاه‌ها باید با زبانی مشترک صحبت کنند (رابرتس^۱، ۲۰۰۱). زبان تصاویر به‌طور کامل قابل‌برگرداندن به واژه نیست (سونونیوس^۲، ۱۹۹۴). آنچه که بیان می‌شود نمی‌تواند گویای همان چیز باشد؛ بنابراین نمی‌تواند با واژگان نمایه‌سازی شود. این‌که چه تعداد واژه برای تشریح یک تصویر به‌کار رود اهمیت ندارد، چون اطلاعات دیداری به‌طور کامل کسب نمی‌شود (کالینز^۳، ۱۹۹۸). جاکوبز^۴ نیز بر این باور است که نمایه‌سازی تصاویر شامل چیزی بیش از موضوع صرف است. او به نکاتی از قبیل زاویه دوربین، زمانی از روز که در آن تصویر گرفته شده‌است، نوع فیلم، و قصد مخاطبان هم علاوه بر مکان و دیگر

1. Roberts
2. Svenonius
3. Collins
4. Jacobs

اطلاعاتی که به راحتی در تصویر مشخص نیستند توجه می‌کند (جاکوپز، ۱۹۹۹). برخی از مهم‌ترین چالش‌های بازیابی تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر عبارت‌اند از: نمایه‌سازی ناقص و به‌روزشده؛ بازیابی اطلاعات متناقض؛ پیوندهای مغرضانه و اطلاعات ناخواسته موتورهای جستجو؛ فقدان بهره‌برداری از بازخورد کاربر؛ نارسایی در تشخیص نیاز اطلاعاتی و وجود محتویات بی کیفیت و یا رتبه‌بندی نامتناسب به خصوص برای مرتب‌کردن آن با پرسش‌های کاربر.

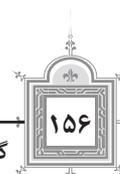
از مهم‌ترین حوزه‌های نمایه‌سازی تصاویر که همواره با چالش‌هایی عمده مواجه بوده است، جست‌وجو و بازیابی تصاویر خبری است. کاربران هنگام جست‌وجوی تصاویر از طریق متنی (کلیدواژه‌ای) با چالش‌هایی مواجه‌اند؛ چون اصطلاحات جست‌وجو با زبان متنی همراه تصویر مطابق نیست (منارد^۱، ۲۰۰۹). در حال حاضر بیشتر نظام‌های بازیابی اطلاعات چندرسانه‌ای در آرشیوهای تصویری خبر برای بازیابی اطلاعات بر متن متکی‌اند؛ چون استخراج اطلاعات متنی از اطلاعات چندرسانه‌ای امکان‌پذیر است و نظام‌های موجود این کار را انجام می‌دهند؛ ولی چالش اصلی نظام‌های بازیابی اطلاعات چندرسانه‌ای توسعه روش‌ها و فنونی برای فهم خودکار محتوای تصویری است که هنوز پیشرفت چندانی نکرده است. منظور از فهم خودکار محتوا این است که رایانه با دریافت یک شات از تصاویر و تجزیه و تحلیل آن، به صورت خودکار تشخیص دهد که آنچه در این تصاویر وجود دارد یک اتومبیل یا یک گل سرخ است و اطلاعات را بر همین اساس بازیابی کند (جمالی مهمویی، ۱۳۸۹).

در چند سال اخیر، رویکردهای کاربرمحوری نظیر ایجاد نرم‌افزارهای اجتماعی تحت وب همراه با فولکسونومی^۲ (رده‌بندی مردمی) یکی از شیوه‌های سازمان‌دهی محسوب می‌شود که طی آن کاربران فرمت‌های مختلف اطلاعاتی اعم از متن، داده، صوت، و تصویر را در قالب کلیدواژه‌های معمولی - که در اصطلاح فولکسونومی به آن‌ها برچسب گفته می‌شود - برچسب‌گذاری می‌کنند. در چنین سیستم‌هایی کاربران به سازمان‌دهی دانش با روش شخصی خود و متناسب با نیازها و واژگان مدنظر خود ترغیب می‌شوند (مردانی، ۱۳۸۸). همان‌طور که گفته شد از آنجا که بیشتر تصاویر داخلی و برخی تصاویر خارجی عنوان و یا شناسنامه مشخصی ندارند، شاید فولکسونومی بتواند ابزاری بالقوه برای نمایه‌سازی و مدیریت تصاویر باشد (کوکبی و دیگران، ۱۳۹۲).

از طرف دیگر شبکه‌های خبری برای ماندگاری و تأثیرگذاری و شکوفاشدن، به دسترسی به تصاویر نیاز اساسی دارند. میزان فراهم کردن دسترسی آسان و کم‌هزینه به تصاویر می‌تواند تأثیری اساسی بر قابلیت‌های شبکه‌های خبری برای فعالیت مؤثر در محیط‌های رقابت ملی و بین‌المللی داشته باشد.

1. Menard

2. Folksonomy

تصاویر همچون اطلاعات ماهیتی «هرج و مرج طلب» دارد. تصاویر همچون اطلاعات نمی‌تواند خودش را سازمان‌دهی کند؛ بلکه به بی‌نظمی گرایش دارد. چنانچه تصاویر به شیوه‌ای خاص سازمان‌دهی نشود، سریعاً به «هرج و مرج» گرایش پیدا خواهد کرد. بنابراین هدف بنیادی آرشیوهای تصویری خبر فراهم‌آوری، انتخاب، نگهداری، سازمان‌دهی و اشاعه یا فراهم کردن دسترسی گسترده به تصاویر از قبل تولید شده است. آرشیو را می‌توان فی‌نفسه به‌عنوان نوعی نظام بازیابی اطلاعات در نظر گرفت. محتوای این نظام یک پایگاه اطلاعاتی است که به‌گونه‌ای سازمان‌دهی شده است تا دسترسی اثربخش به محتوای آن امکان‌پذیر شود. جنبه مهم بازیابی اطلاعات و یکی از نکات مهم «نقاط دسترسی» است. نقاط دسترسی را کسانی ایجاد می‌کنند که نظام اطلاعاتی را طراحی کرده‌اند یا آن را دسترس‌پذیر می‌کنند. آرشیویست‌ها یا استفاده‌کنندگان از این نظام‌ها برای جایابی تصاویر یا منابع مدنظر از این نقاط دسترسی استفاده می‌کنند. هیچ سازمان‌دهی تصویری نخواهد توانست به‌طور کامل و رضایت‌بخش نیازهای تک‌تک جست‌وجوکنندگان را برآورده کند (مان، ۱۹۹۳)؛ باوجوداین، آرشیویست‌ها از طریق ابزار فکری‌شان، قواعدی اثربخش را برای انبوه وسیعی از تصاویر فراهم می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

به‌علت زیادبودن اطلاعات و وجود جزئیات زیاد در منابع تصویری و ضرورت سرعت و دقت لازم در بازیابی تصاویر موردنیاز در آرشیوهای تصویری خبر، باید روش‌هایی مناسب برای انتخاب و ذخیره‌سازی منابع تصویری خبر به‌کار گرفته شود تا بتوان تصاویر مناسب را در زمان مناسب به استفاده‌کننده مناسب عرضه کرد. انتخاب تصاویر در آرشیوهای تصویری خبر کار آسانی نیست و باید با روش‌های روشن و آشکار و پیرو راهبردی معین انجام شود. نخستین رکن در آرشیوهای تصویری خبر، انتخاب تصاویر است؛ زیرا دیگر فعالیت‌های آرشیو به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم پس از انتخاب تصاویر آغاز می‌شود. همان‌طور که در ایجاد هر مجموعه‌ای مرحله انتخاب و مجموعه‌سازی اصلی‌ترین مرحله است، در آرشیوهای تصویری خبر نیز این مرحله اهمیتی بسیار دارد. از این‌رو تصمیم‌گیری درست برای مجموعه‌سازی و به‌کارگیری فرایند انتخاب، واضح و روشن است. این موضوع که چه منابعی باید در اولویت قرار گیرند و تعیین معیارهایی به‌عنوان ضابطه نگهداری هر گروه از منابع و بسیاری نکات دیگر در تصمیم‌گیری ضروری است؛ بنابراین، تعیین سیاست مناسب برای انتخاب تصاویر، مرحله‌ای ضروری در اجرای برنامه‌های گزینش تصاویر است.

I. Mann

وجود افرادی در آرشیوهای تصویری خبر لازم است که شناختی درست و جامع از فرایند انتخاب و هم‌چنین جامعه استفاده‌کنندگان و نیازهای آن‌ها داشته باشند؛ یعنی هم دارای تخصص آرشیوی باشند و هم در شناخت مخاطبان و نیازهای آن‌ها مهارت داشته باشند. ضروری است که کارگروهی از افراد کارشناس تشکیل شود تا بتوانند با هم‌فکری و با دلایل متقن تصاویر را انتخاب کنند. انتخاب کارگروه از این نظر اهمیت دارد که چون ممکن نیست همه تخصص‌ها در یک فرد جمع باشد، پس بهتر است که در انتخاب تصاویر از کارشناسان مختلف استفاده شود. مشاوره نه تنها امکان اشتباه را کاهش می‌دهد، بلکه از یکسوگیری و اعمال سلیقه‌های شخصی نیز جلوگیری می‌کند.

کارگروه انتخاب تصاویر با توجه به وضعیت و عملکرد آرشیوها باید به یک خط‌مشی یا آیین‌نامه حتی نانوشته پایبند باشد. تجربیات نشان می‌دهد که انتخاب تصاویر پاشنه‌آشیل آرشیوهای تصویری خبر است. تا امروز مشکل عمده آرشیوهای تصویری خبر بعد از نبود نیروی انسانی متخصص، به سیاست‌های انتخاب تصویر و تأمین منابع مربوط بوده است.

پیشنهاد‌های پژوهش

کمک‌گرفتن از افراد آشنا به زبان‌های خارجی در آرشیوهای تصویری خبر، برای تهیه فهرست‌برداشت (شات‌لیست) از تصاویر خارجی منطبق با استانداردهای کتابداری ضروری است. چون متن ترجمه‌شده در آرشیوهای تصویری خبر به‌منزله عنوان و موضوع تصویر انتخاب می‌شود، پس با نظر آرشیویست‌ها باید عنوانی مناسب انتخاب شود تا در موقع بازیابی تصاویر مشکلی پیش نیاید.

از آنجاکه انتخاب تصاویر خیلی مهم است و ذخیره تمامی تصاویر غیرممکن است باید کارگروه انتخاب تصاویر با همکاری افراد هیئت تحریریه خبر تشکیل شود تا بتوان تصاویر موردنیاز و مناسب را انتخاب و ذخیره کرد تا پس از ذخیره، هم بتوان در اسرع وقت به تصاویر موردنیاز دست یافت و هم در هزینه و نیروی انسانی صرفه‌جویی کرد.

ارتباط آرشیو باید از طریق شبکه اینترنت به تمامی رایانه‌های تحریریه خبر برقرار شود تا بتوان از تعامل عوامل خبر برای انتخاب و ذخیره تصاویر استفاده کرد. برای دستیابی آسان به تصاویر بدون محدودیت زمان و مکان، تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ای برای ذخیره‌سازی تصاویر با رعایت استانداردها ضروری است.

تشکیل کارگروه‌های تخصصی، بهره‌گیری از نظرات متخصصان، استفاده از تجارب موفق دیگر کشورها، داشتن رویکرد مدبرانه و انتخاب تصاویر براساس معیارهای علمی و استاندارد انتخاب، از مهم‌ترین نکاتی است که باید به آن توجه کرد تا بتوان به نمونه‌ای

قابل استفاده و عملیاتی از آرشیوهای تصویری در شبکه‌های خبری دسترسی داشت. در نهایت اینکه برای تسهیل انتقال تصاویر در آرشیوهای مختلف سازمان، باید خط‌مشی مدون وجود داشته باشد؛ داشتن برنامه راهبردی در این زمینه نیز حائز اهمیت است. فناوری ذخیره‌سازی تصاویر به سرعت در حال تکامل است و مدام روش‌هایی تازه‌تر عرضه می‌شود. بنابراین برای دسترسی طولانی‌مدت به آرشیوهای تصویری خبر باید برنامه‌ریزی اساسی شود و پس از استفاده آنی، برای استفاده‌های آتی هم باید با کمک آرشیویست‌ها، کتابداران، و دیگر متخصصان برای توسعه الگوها و روش‌های جدید تدابیری اندیشیده شود.

کریشناموتی (۲۰۰۳) سرعت، صحت و روزآمد بودن تصاویر را از مهم‌ترین عوامل در پاسخگویی مؤثر به نیازهای اطلاعاتی کاربران آرشیوها و مراکز اطلاعاتی می‌داند. روشن است که هر آرشیوی که بخواهد در دسترس قرار بگیرد، سرانجام باید مجموعه‌ای داشته باشد تا برای کاربرانش واقعاً مفید و قابل استفاده باشد؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود تا برای تبادل نظر با هدف تأثیر بازخورد نیازهای کاربران در انتخاب تصاویر، بستری مداوم تدارک دیده شود. برای این منظور به نکات زیر باید توجه داشت: ایجاد فرم تعاملی پیشنهاد ذخیره تصاویر دریافتی روزانه از طرف تهیه‌کنندگان خبری و دیگر عوامل تحریریه خبر؛ تقویت امکانات جست‌وجو در نرم‌افزار آرشیو و ... . همه این موارد می‌تواند در انتخاب درست تصاویر و نزدیک کردن امکانات و خدمات موجود با نیازهای کاربران راهگشا باشد (مغرب و حیاتی، ۱۳۹۲).

منبع

کتاب

پائو، میراندا لی. (۱۳۷۹). *مفاهیم بازیابی اطلاعات*. (اسدالله آزاد و رحمت‌الله فتاحی، مترجمان). مشهد: دانشگاه فردوسی. صص ۱۴۲ - ۱۴۳.

علوم، طاهره. (۱۳۷۶). *اداره کتاب‌خانه*. تهران: سمت.

مقاله

احمدی، قنبر. (۱۳۸۲). «گزینش تصویر از آرشیو خبر». *نشریه افق*، ماهنامه تخصصی آموزش معاونت سیاسی، سال چهارم، شماره چهارم و پنجم. صص ۱۰۰ - ۱۰۳.

احمدی زاویه، علی؛ رضایی شریف‌آبادی، سعید؛ زارعی، هاجر. (۱۳۹۲). «بررسی میزان کارایی قالب‌های فراداده‌ای مورد استفاده در آرشیو صدای جمهوری اسلامی ایران براساس نظرات کاربران سیستم».

- گنجینه اسناد، دوره ۲۳، شماره ۴، صص ۱۱۴-۱۲۵.
- بهارلو، فرزانه. (۱۳۹۵). «بررسی تحلیلی کارکردپذیری استاندارد تبادل داده توصیف آرشیو رمزگذاری شده (EAD) برای توصیف محتوایی منابع آرشیوی در آرشیو ملی ایران». فصلنامه آرشیو ملی، سال دوم، شماره دوم، (شماره ۶).
- جمالی مهمویی، حمیدرضا. (۱۳۸۹). «مقدمه‌ای بر ذخیره و بازیابی اطلاعات؛ درس دوره کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی». (ویراست نخست). تهران: دانشگاه تربیت معلم.
- زارعی، عیسی؛ خداداد شهری، نیره. (۱۳۹۳). «بررسی روند رقمی سازی منابع دیداری-شنیداری در آرشیوهای سازمان صداوسیما: موانع و راهکارها». گنجینه اسناد، سال ۲۴، شماره ۳، (پیاپی ۹۵)، صص ۱۱۰-۱۲۵.
- عصاره، فریده؛ توکلی‌زاده راوری، محمد؛ بیگدلی، زاهد؛ قضاوی، رقیه. (۱۳۹۷). «مطالعه میزان شباهت اصطلاحات عنوان، کلیدواژه‌های نویسنده و موضوعات کنترل‌شده برای تعیین فیلد مناسب در تحلیل‌های موضوعی علم‌سنجی». مدیریت اطلاعات سلامت، ۱۵(۵)، (پیاپی ۶۳)، صص ۲۲۰-۲۲۵.
- کوکبی، مرتضی؛ رحیمی، صالح؛ عصاره، فریده؛ نوروزی، علی‌رضا. (۱۳۹۲). «تأملاتی بر نمایه‌سازی تصاویر: یک تصویر ارزشی برابر هزار واژه». تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۱۹(۲)، صص ۲۵۷-۲۷۶.
- مغرب، مریم؛ حیاتی، زهیر. (۱۳۹۲). «اولویت‌های مجموعه‌سازی در کتابخانه دیجیتال از دیدگاه اعضای هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز». فصل‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۶(۳)، (پیاپی ۶۳)، صص ۱۹۹-۲۲۶.
- مردانی، امیرحسین. (۱۳۸۸). «فولکسونومی: آژان کاربران، برای کاربران». فصل‌نامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۲۰(۳)، صص ۲۳۹-۲۶۰.

پایان‌نامه

- اصنافی، امیررضا. (۱۳۹۰). «بررسی قابلیت‌های یونی مارک و مارک ایران برای مدیریت مواد آرشیوی به‌منظور ارائه الگویی برای یک نرم‌افزار آرشیوی بهینه با نگاهی به نرم‌افزارهای آرشیوی ایران». پایان‌نامه دکتري. دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
- قدیمی، مهدیه. (۱۳۹۰). «بررسی وضعیت نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی منابع دیداری شنیداری در مراکز آرشیوی شهر تهران و کارایی آن از دیدگاه کاربران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.
- وفایی، رضوان. (۱۳۹۳). «مطالعه به‌کارگیری قواعد توصیف و دسترسی به منبع (آر. دی. ای.) در آرشیو صداوسیما جمهوری اسلامی ایران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

منابع لاتین

- Bhute A. N. and Meshram, B. B. (2014). "Text Based Approach For Indexing and Retrieval Of Image And Video: A Review". *Advances in Vision Computing: An International Journal* (AVC) Vol. 1, No. 1, March 2014.
- Burger, Robert. H. (1993). *Information Policy: A Framework for Evaluation & Policy Research*.
- Collins, Karen. (1998). "Providing Subject Access to Image: A Study of User Queries". *The American Archivist*, 61(1), PP 36-55.
- Deng, Jia; Berg, Alexander C; Li, Fei Fei. (2011). "Hierarchical semantic indexing for large scale image retrieval". in *Proceedings / CVPR, IEEE Computer Society Conference on Computer Vision and Pattern Recognition*. PP 785-792.
- Edwards, John. (2019). "In your data archive strategy, how long is long enough?". The Tech Target network. 13 Nov 2019: <https://searchdatabackup.techtarget.com/tip/In-your-data-archive-strategy-how-long-is-long-enough?src=5996842>
- Flusser, Vilém. (2000). *Towards a philosophy of photography*. European Photography Andreas Müller-Pohle.
- Franganillo, Jorge. (2018). *Reuse of news footage: practical, legal and ethical issues*. University of Barcelona.
- Jacobs, C. (1999). "If a picture is worth a thousand words, then ...". *The Indexer*, 21(3), PP 119-121.
- Kim, Kwang & Jain, Anil. (2004). "Text information extraction in images and video: A survey". *Pattern Recognition*, 37(5), PP 977-997.
- Kowalski, Gerald. J. & Maybury, Mark. T. (2002). *Information Storage and Retrieval Systems: Theory and Implementation*. (Second Edition). New York: Kluwer Academic publishers.
- Krishnamurthy, Sandeep. (2003). *E-commerce management: Text & Cases*. Mason, Ohio Thomson/South-Western.
- Mann, Thomas. (1993). *Library Research Models: A Guide to Classification, Cataloging & Computers*. New York: Oxford University Press.
- Menard, Elaine. (2009). "Images Retrieval: A Comparative Study on the Influence of

- Indexing Vocabularies". *Knowledge Organization*, 36(4), PP 200-213.
- Mills, R. (2011). "Bluff your way in image management". *Multimedia Information & Technology*, Vol. 37, Issue 1, p24-25. <http://connection.ebscohost.com/c/articles/58688741/bluff-your-way-image-management>.
- Peng, Yang; Zhou, Xiaofeng; Wang, Daisy Zhe; Fang, Chunsheng Victor. (2016). "Scalable image retrieval with multimodal fusion". *Proceedings of the Twenty-Ninth International Florida Artificial Intelligence Research Society Conference*.
- Ringel, Sharon & Woodall, Angela. (2019). "A Public Record at Risk: The Dire State of News Archiving in the Digital Age". *Columbia Journalism Review*.
- Roberts, Helene E. (2001). "A picture is worth a thousand words: Art indexing in electronic databases". *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 52(11), P6.
- Svenonius, Elaine. (1994). "Access to Nonbook Materials: The Limits of Subject Indexing for Visual and Aural Languages". *Journal of the American Society for Information Science*, 45(8), pp 600-606.
- Vadivel, A; Sural, Shamik; Majumdar, A.K. (2009). "Image retrieval from the web using multiple features". *Online Information Review*, Vol. 33 Issue: 6, pp 1169-1188.

English Translation of References

Books

- Oloumi, Tahereh. (1376/1997). "*Edāre-ye ketābxāneh*" (Library administration). Tehran: SAMT (Sāzmān-e Motāle'eh va Tadvin-e Kotob-e 'Olum-e Ensāni-ye Danešgāh-hā) (The Organization for Researching and Composing University Textbooks in the Humanities). [Persian]
- Pao, Miranda Lee. (1379/2000). "*Mafāhim-e bāzyābi-ye ettelā'āt*" (Concepts of information retrieval) (pp. 142-143). Translated by Asadollah Azad & Rahmatollah Fathi. Mashhad: Dānešgāh-e Ferdowsi (Ferdowsi University of Mashhad). [Persian]

Articles

- Ahmadi, Ghanbar. (1382/2003). "Gozineš-e tasvir az āršiv-e xabar" (Image retrieval from news archive). *Našriye-ye Ofoq, Mahnāme-ye Taxassosi-ye Āmuzeš-e Mo'avenat-e Siāsi*, 4 (45), pp. 100-103. [Persian]
- Ahmadi Zavieh, Ali; Rezayi Sharifabadi, Saeed & Zareei, Hajar. (1392/2013). "Barresi-ye mizān-e kārāyi-ye qāleb-hā-ye farā-dāde-ee-ye morede estefādeh dar āršiv-e sedā-ye Jomhuri-ye Eslāmi-ye Irān bar asās-e nazarāt-e kārbrān-e sisten" (Efficacy of metadata formats used in the voice archives of the Islamic Republic of Iran Broadcasting (IRIB) Organization). *Ganjine-ye Asnād*, 23 (4), pp. 114-125. [Persian]
- Baharlou, Farzaneh. (1395/2016). "Barresi-ye tahlili-ye kār kard-paziri-ye estāndārd-e tabādol-e dāde-ye towsif-e āršiv-e ramz-gozāri-šode (ee-ey-di) barāye towsif-e mohtvāyi-ye manābe'-e āršivi dar āršiv-e melli-ye Irān" (An analytical study of functionality of the exchange standard of Encoded Archival Description data for content description of archival sources in the National Archives of Iran). *Faslnāme-ye Āršiv-e Melli*, 2 (2), (Number 6). [Persian]
- Jamali Mahmoudi, Hamidreza. (1389/2010). "Moqaddame-ee bar zaxire va bāzyābi-ye ettelā'āt; dars-e dowre-ye kāršenāsi-ye aršad-e rešte-ye ketābdāri va ettalā'-resāni" (An introduction to information storage and retrieval) (1st ed.). tehran: *Dānešgāh-e Tarbiat Mo'allem* (Tarbiat Moallem University). [Persian]
- Kokabi, Morteza; Rahimi, Saleh; Osareh, Farideh & Nowrouzi, Alireza. (1392/2013). "Ta'ammolāti bar namāye-sāzi-ye tasāvir: Yek tasvir-e arzeši barābar-e hezār vāzeh" (Reflections on image indexing: A value-laden image worth a thousand words). *Tahqiqāt-e Ettelā'-Resāni va Ketābxāne-hā-ye 'Omumi* (Research on Information Science and Public Libraries, The Quarterly Journal of Iran Public Libraries Foundation), 19 (2), pp. 257-276. [Persian]
- Mardani, Amirhossein. (1388/2009). "Folksonomi: Az ān-e kārbarān, barāye kārbrān" (Folksonomy: By users, for users). *Faslnāme-ye Motāle'āt-e Meli-ye Ketābdāri va Sāzmāndehi-ye Ettelā'āt* (Journal of National Studies on Librarianship and Information Organization) (NASTINFO), 20 (3), pp. 239-260. [Persian]

- Mojarrab, Maryam & Hayati, Zoheir. (1392/2013). "Olaviat-hā-ye majmu'e-sāzi dar ketābxāne-ye dijital az didgāh-e a'zā-ye hey'at-e 'elmi va danešjuyān-e tahsilāt-e takmili-ye Dānešgāh-e Širāz" (Priorities of library acquisitions in digital library from the perspective of faculty members and graduate students of Shiraz University). *Faslnāme-ye Ketābdāri va Ettlā'-Resāni* (Journal of Library and Information Sciences) (LIS), 16 (3) (serial number: 63), pp. 199-226. [Persian]
- Osareh, Farideh; Tavakkolizade Ravari, Mohammad; Bigdeli, Zahed & Ghozavi, Roghayeh. (1397/2018). "Motālēe-ye mizān-e šebāhat-e estelāhāt-e 'onvān, kelid-vāže-hā-ye nevisandeh va mowzu'āt-e kontorol-šode barāye ta'yin-e fild-e monāseb dar tahlil-hā-ye mowzu'ee-ye 'elm-sanji" (Study of similarities of terms in title, author's keywords and controlled vocabulary for determining the appropriate field in scientometric thematic analysis). *Modiriat-e Ettlā'āt-e Salāmat* (Health Information Management Journal), 15 (5) (serial number: 63), pp. 220-225. [Persian]
- Zarei, Eisa & Khodadad Shahri, Nayereh. (1393/2014). "Barresi-ye ravand-e raqami-sāzi-ye manābe'-e didāri-šenidāri dar āršiv-hā-ye sāzmān-e sedā va simā: Mavāne' va rāhkār-hā" (Digitization of audio-visual materials at the Iranian Broadcasting (IRIB) centers: Barriers and strategies). *Ganjine-ye Asnād*, 24 (3) (serial number: 95), pp. 110-125. [Persian]

Dissertations

- Asnafi, Amir Reza. (1390/2011). "*Barresi-ye qābeliat-hā-ye yuni mārک va mark-e Irān barāye modiriat-e mavād-e āršivi barāye erā'e-ye olguyi barāye yek narm afzār-e āršivi-ye behineh bā negāhi be narm afzār-hā-ye āršivi-ye Irān*" (A survey on UNIMARC and IranMARC for archival materials management to present a prototype for standard archival software with a glance to Iranian Archival Software) [Doctoral dissertation]. 'Elm-e Ettlā'āt va Dāneš-šenāsi (Department of Library and Information Science), Dāneškade-ye Ravān-šenāsi va 'Olum-e Tarbiati (Faculty of Education and Psychology), Dānešgāh-e Šahid Čamrān-e Ahvāz

(Shahid Chamran University of Ahvaz). [Persian]

Ghadimi, Mahdiah. (1390/2011). "*Barresi-ye vazeyat-e namāye-sāzi va čekide-nevisi-ye manābe'-e didāri šenidāri dar marākez-e āršivi-ye šahr-e Tehrān va kārāyi-ye ān az didgāh-e kārbarān*" (A review of the status of indexing audio-visual resources in archival centers of Tehran and its efficiency from the perspective of its users) [Masters' thesis]. Islamic Azad University Science and Research Branch, Department of Library and Information Science. [Persian]

Vafayi, Rezvan. (1393/2014). "*Motāle'e-ye be kārgiri-ye qavā'ed-e towsif va dastresi be manba' (ār. di. ey) dar āršiv-e sedā va simā-ye Jomhuri-ye Eslāmi-ye Irān*" (A Study of the application of the principles of Resource Description and Access (RDE) in the archives of Islamic Republic of Iran Broadcasting) [Masters' thesis]. Islamic Azad University: Tonekābon Branch. [Persian]